

ת"פ 24011/04/11 - מדינת ישראל נגד ט א

בית משפט השלום באילת

ת"פ 24011-04-11 מדינת ישראל נ' א
בפני כב' השופטת שוש שטרית, סגנית נשיא
המאשימה: מדינת ישראל
נגד
הנאשם: ט א

החלטה

הנאשם מבקש לחזור בו מהודאתו בהתאם לסעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ד-1982.

רקע והשתלשלות העניינים

- 1.** נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות כלפי בת זוגו וכליאת שווא. במועד ההקראה 4.5.2011 (בפני כב' השופט א. רום) באמצעות ב"כ עו"ד לוי מטעם הסנגוריה הציבורית כפר הנאשם כפירה מוחלטת בכל העובדות המפורטות בכתב האישום והתיק נקבע לשמיעת הוכחות ליום 14.9.2011.
- 2.** ביום 16.1.2013 החלו להישמע הראיות לפניי, ודיון נוסף להמשך שמיעתם נקבע ליום 29.5.2013. סמוך לאחר תחילת הדיון (ביום 29.5.2013) הודיעו ב"כ הצדדים כי הגיעו להסדר דיוני לפיו כתב האישום יתוקן, הנאשם יחזור בו מכפירתו, יודה בעובדות כתב האישום המתוקן (הוגש כא/1) ויפנה לשירות המבחן לעריכת תסקיר אשר יבחן עניינו וייחווה דעתו בשאלת הרשעה והעונש. עוד הוסכם כי ככל שהתסקיר חיובי יהיה המאשימה תקבל המלצותי לרבות אי הרשעת הנאשם.
- 3.** לאחר הצגת ההסדר כאמור, ולאחר שהסברתי לנאשם כי בית המשפט אינו כפוף להסדר הדיוני, והונחה דעת כי הוא הבין את הסבריי, ביקש הנאשם לחזור בו מכפירתו והודה בעובדות כתב האישום המתוקן ובעבירה המיוחסת לו. בהחלטתי קבעתי כי הנאשם ביצע את העבירות ואולם באותה, בהסכמת הצדדים, נמנעתי מהרשעתו ודיון לשמיעת הטיעונים לעונש נקבע 11.11.2013, שירות המבחן התבקש להגיש תסקיר בהתאם להסכמות ב"כ הצדדים, ועוד על פי הסכמת ב"כ הצדדים ובקשתם הורתי גם על ביטול כל תנאים מגבילים שהוטלו על הנאשם במסגרת תיק המעצר.
- 4.** ביום 21.10.2013 ביקש שירות המבחן להארכת המועד להגשת התסקיר, הבקשה נעתרה ובהתאמה

הדין בטיעונים לעונש נדחה ליום 22.1.2014.

ביום 21.1.2014 הודיע שירות המבחן כי הנאשם לא התייצב לפגישה שנקבעה לו, ניתק את הקשר וניסיון ליצור עמו קשר לתאום פגישה נוספת לא צלח. לדין שנקבע ליום 22.1.2014 לא התייצב הנאשם, בנסיבות אלה, הדין נדחה ליום 11.3.2014 וצו הבאה הוצא נגדו. הנאשם לא התייצב גם לדין ביום 11.3.2014 חרף ידיעתו על ההליך המתנהל נגדו וצו ההבאה. במצב דברים זה ובאין מנוס קבעתי כי הנאשם מתחמק מהליכי משפט והורתי על התליית ההליכים בתיק.

5. ביום 12.3.2014 הודיעה המאשימה כי הנאשם אותר טלפונית, ובסיוע המשטרה חתם על זימון לדין ליום 28.4.2014 בשעה 10:00. בהחלטתי הורתי על חידוש ההליכים ודין נקבע ליום 2.6.2014 אלא שגם לדין זה לא התייצב הנאשם, ושוב נקבע כי הנאשם מתחמק מהליכי משפט וההליכים בתיק הותלו פעם נוספת.

6. בהמשך, ביום 15.6.2014 נעתרתי לבקשת ב"כ הנאשם לחדש את ההליכים לאחר שזה ציין כי הנאשם יצר עמו קשר והתחייב להתייצב לדין שיקבע, וטיעונים לעונש נקבעו להישמע ביום 9.7.2014 חרף עומס דיונים באותו יום.

7. ביום 9.7.2014 הנאשם התייצב וסמוך לתחילת הדין ועוד ב"כ הצדדים משוחחים בניהם, פנה הנאשם וביקש לפטר את ב"כ מלייצג אותו בהליך דן. לדבריו **"שלוש שנים אני בבית משפט ואני בבית משפט על דברים שלא עשיתי..."** (פרו' עמ' 27, שו' 9). בשים לב לטענותיו כלפי הסנגור ולבקשת הסנגור, הורתי על שחרור הסנגור מייצוג הנאשם.

8. משנראה כי מדובר בבקשת הנאשם לחזור בו מהודאה, בקשה אשר באה במפתיע לאחר שחלפה למעלה משנה ממועד הודאתו וללא שהעלה כל טענה כלפי הסנגור, או באשר להודאתו גם לא במסגרת הבקשה לחידוש ההליכים שהוגשה. ומשהודיעה המאשימה כי על רקע התנהלות הנאשם עמדתה העונשית חזרה לזאת שבתחילת ההליך, קרי, מאסר שירוצה בעבודות שירות - מצאתי להורות על דחיית הדין בבקשה, על מנת לאפשר לנאשם להיערך בהתאם ולהגיש בקשה ערוכה ומנומקת. בהמשך, שכר הנאשם שירותיו של עו"ד פרטי וזה הגיש בקשה בכתב להתיר לנאשם חזרה מהודאה.

טיעוני הצדדים בתמצית

9. בדיון שהתקיים ביום 20.7.2014 נשמעו טענות הצדדים בבקשת הנאשם לחזור בו מהודאתו. ב"כ הנאשם, עו"ד רבינוביץ', הפנה בטיעונו לדברי הנאשם מהדיון הקודם ולכך כי לא ביצע את העבירה בה הורשע בכתב האישום המתוקן, והוסיף כי הוא גם לא ביצע אף לא אחת מהעבירות שבכתב האישום המקורי, מדובר בהודאת שווא וביקש לאפשר לנאשם להוכיח את חפותו. עוד ביקש להדגיש את השלב בו הוגשה הבקשה, טרם מתן גזר דין ובתימוכין

הפנה לבע"פ 6349/11 גנס שניידר (נשימוב) נ' מדינת ישראל.

הסנגור פנה לנאשם במעמד הדין ולשאלתו מדוע הודה בכתב האישום, השיב הנאשם: **"אני הודתי כי זה היה בגלל לחץ משפטי"** (פרו' עמ' 35, שו' 32).

ב"כ המאשימה, עו"ד שחר, מתנגד להתיר לנאשם לחזור בו מהודאתו, תוך שהדגיש כי הנאשם לא הצביע על סיבה מנומקת ולא טען כי הודאתו ניתנה שלא מרצון חופשי. עוד טען כי הנאשם היה מיוצג נאמנה לאורך כל ההליך וביום בו הוצג ההסדר, הנאשם אישר שהבינו אישר אותו, חזר בו מכפירתו והודה בעבירה. הוסיף והפנה להסכמות שהתקבלו במסגרת ההסדר, להתנהלות הנאשם לאחר ההסדר, החל מאי התייצבותו אצל שירות המבחן והמשכו באי התייצבות לדיונים שנקבעו בענייננו עד כדי שגרם להתליית ההליכים בתיק. בתימוכין לבקשתו לדחות את בקשת הנאשם הפנה לת"פ 3991/04 שם דובר על נאשם שביקש לחזור בו מהודאתו בשל ייצוג שלא היה לרוחו ובית המשפט דחה בקשתו.

דין

10. סעיף 153 (א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982 קובע: **"הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו."**

חזרה מהודיה, קבעה ההלכה תותר רק בנסיבות חריגות ומיוחדות ומשיקולים משמעותיים. כך בע"פ 5583/08 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 13.4.2010):

"ההשקפה המקובלת היא כי חזרה מהודיה תתאפשר בנסיבות חריגות ורק מקום בו משקלם של "הנימוקים המיוחדים" הנדרשים מכוחו של סעיף 153 לחסד"פ הוא משמעותי. נימוקים כאלה עשויים להתקיים מקום בו מתעורר חשש ממשי כי חרף העובדה שההודיה נמסרה בין כותלי בית המשפט, ועל אף ההנחה הרגילה לפיה הודיה כזו ניתנה באופן חופשי ומרצון, נפל בה פסול הנובע מפגם ברצונו החופשי של הנאשם או בהבנתו את משמעות ההודיה, או מכך שהיא הושגה שלא כדין באופן המצדיק את פסילתה (ראו, למשל, רע"פ 2292/08 אמסלם נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 30.3.2009) סעיף 5 לפסק דינה של השופטת א' פרוקצ'יה. להלן: עניין אמסלם). קיומו של חשש ממשי לכך שההודיה ניתנה בניגוד לרצונו החופשי של הנאשם נבחן על-פי מכלול הנסיבות האופפות את מסירתה (ע"פ 635/05 דענא נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 26.11.2007) פסקה 12 לפסק דינו של השופט ד' חשין (להלן: עניין דענא); ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל פ"ד נז(1) 577, 621 (2002); ע"פ 1932/04 רג'בי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 14.04.05) פסקה 6 לפסק דינה של השופטת א' חיות); יעקב קדמי על סדר הדין בפלילים חלק שני בעמ' 1374. להלן: על סדר הדין בפלילים). עובדת היותו של נאשם מיוצג בידי עורך-דין היא, על-פי רוב, שיקול נגד התרת החזרה מההודיה; אולם, טענות שמפנה נאשם כנגד הייעוץ המשפטי שניתן לו - למשל במקרים בהם פעל בא-כוחו תוך הפרת אמונים כלפיו או מתוך

שיקולים זרים - עשויות לבסס "נימוקים מיוחדים" המצדיקים חזרה מהודיה. יחד עם זאת כבר נקבע, כי המלצתו של סניגור ללקוחו להודות, תוך הבהרה כי אי-הודיה עשויה לגרום עונש כבד יותר, איננה מצדיקה הענקת היתר לחזרה מהודיה (רע"פ 10705/05 מסיקה נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 2.5.2006); ע"פ 945/85 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(2) 572, 577 (1987); עניין דענא, בפסקה 11).

בע"פ 6349/11 שניידר (נשימוב) נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 10.6.2013) קבע בית המשפט כי המבחן להחלטה בבקשה לחזור מהודיה הוא מבחן "המניע":

"בסופו של דבר, ועל כך חזר בית משפט זה שוב ושוב, השאלה המכרעת היא הסיבה לבקשת הנאשם לחזור בו מהודאתו (להלן: מבחן המניע) - האם מדובר ברצון כן ואמיתי להוכיח את חפותו, או שמא מדובר בתכסיס, קרי באקט טקטי, שנועד להשיג רווח דיוני-משפטי (ראו לדוגמה: רע"פ 2292/08 אמסלם נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.09.2009) (להלן: עניין אמסלם))."

ובהמשך קבע:

ודוק: המבחן המהותי, אשר על פיו תוכרע בקשת הנאשם לחזור בו מהודאתו, הוא כאמור מבחן המניע - האם מדובר ברצון כן ואמיתי מצד הנאשם לחזור בו מהודאת שווא שמסר, ולהוכיח את חפותו, או שמא מדובר במהלך טקטי שנועד לגרוף תועלת משפטית כלשהי. מבחן העיתוי איננו אלא כלי עזר משפטי, לצורך הכרעה במבחן המניע (ראו: עניין עאסלה, בפסקה י') - ואבהיר: מחד גיסא, כאשר נאשם מבקש לחזור בו מהודאתו בשלב דיוני מוקדם יחסית (ובעיקר עד למתן גזר הדין), הרי שעל פי רוב התועלת הפוטנציאלית שביכולתו להשיג מכך היא נמוכה, אם לא אפסית. מאידך גיסא, כאשר מוגשת הבקשה בשלב מאוחר יחסית, ובמיוחד לאחר שניתן גזר הדין, נדמה כי הבקשה "נגועה" באופן אינהרנטי בחשד כי הוגשה מתוך אכזבה מן העונש, ומתוך רצון לשוב ולטרוף את קלפי ההליך הפלילי, בתקווה כי ביטול ההודאה - ועימה ביטול הכרעת הדין (כקבוע בסעיף 153(ב) לחוק סדר הדין הפלילי) - יביא להקלה מסוימת גם בגזר הדין.

11. לאחר ששמעתי את טענות ב"כ הצדדים ודברי הנאשם הגעתי למסקנה כי במקרה שלפני לא מתקיימות אותן נסיבות חריגות המצדיקות חזרה מן ההודיה, מאלה הנימוקים: **ראשית**, הבקשה נטענה באופן כללי וכמעט סתמי. לטענת המבקש הוא הודה משום שהופעל עליו "לחץ משפטי", אלא שלא פרט מהו אותו "לחץ" ומי הפעיל עליו את אותו לחץ משפטי נטען. בנוסף, בבקשתו לא נשמעה "זעקת חפות", הנאשם טען באופן כללי "שלוש שנים אני בבית משפט ואני בבית משפט על דברים שלא עשיתי... איפה השוטרים איפה הכל ... אני רוצה שכולם יהיו פה" (פרו' עמ' 27, שו' 9-10), אולם לא פרט מהי גרסתו לפיה הוא לא ביצע את המעשים המיוחסים לו. נהפוך הוא, לאחר ששמעתי חלק מפרשת התביעה והתרשמתי מעדותו של ע"ת מס' 1 השוטר רכאב ענן, מסקנתי כי אין הצדקה להיעתר לבקשה - מתחזקת.

שנית, ההסדר הדיוני התרשמתי היה ברור ובהיר לנאשם, הוא הבין את משמעותו והודה לפניי בפה מלא. לנאשם הוסבר כי בית המשפט אינו כפוף להסדר הדיוני והנאשם אישר כי הוא מבין את הסברי בית המשפט ואישר לפניי את ההסדר הדיוני וביקש לחזור בו מכפירתו. רק לאחר שהתרשמתי כי אכן הבין את המיוחס לו ומבין את ההסדר אשר למעשה הטיב עמו - התרתי לו לחזור בו מכפירתו, כפי בקשתו, התרתי את הגשת כתב האישום המתוקן ולאחר הודאתו ממנה התרשמתי כי נתנה באופן חופשי ומרצון, הוא הורשע.

שלישית, הנאשם ביקש לחזור בו מכפירתו רק בדיון שמיום 9.7.2014 **ובחלוף למעלה משנה וחודש ימים** מיום הודאתו בכתב האישום המתוקן, וניכר כי בקשתו באה על רקע העובדה כי מצבו המשפטי **הורע** ורק לאחר שהבין כי קיים סיכוי שיורשע בדיון ויושת עליו עונש. יש ממש בטענת המאשימה לפיה הנאשם הביא בחשבון כי לא מלא אחר ההחלטה המורה לו להתייצב בפני שירות המבחן ולא התייצב לדיונים בעניינו הגם שזומן כדין, ובקשתו באה על רקע חששו מעמדת המאשימה לחזור לעמדתה טרם ההסדר ולפיה תעתור לעונש בעבודות שירות.

מכל האמור, נחה דעתי כי המניע לבקשה דנא נעוץ במניע של הנאשם להשיג תועלת משפטית נוכח הבנתו כי תוצאות ההליך נגדו לא יטיבו עמו בשל התנהלותו לאחר ההסדר, ואין מדובר במי שמסר הודאת שווא והוא מבקש להוכיח חפותו.

כאמור, הבקשה נדחית. טיעונים לעונש ישמעו ביום 26.11.2014 בשעה 10:00.

חובת התייצבות לנאשם.

ההחלטה תשלח לב"כ הצדדים ולנאשם בדואר רשום.

ניתנה היום, י"א תשרי תשע"ה, 5 אוקטובר 2014, בהעדר הצדדים.